

Knjice Slavko
Ljubljana

AMERISKA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

AMERICAN HOME

NO. 300

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, DECEMBER 27, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

Sodnik Lausche pred važno razsodbo

Cleveland hoče ustaviti družbo ulične železnice, da bi plačala \$313,000 dividende svojim delničarjem, ker baje nima dovolj gotovine na rokah.

Vse mesto napeto pričakuje, kaj bo sodnik Lausche odločil. Oni, ki so se napetostjo napolnili, so delničarji družbe Cleveland Electric Illuminating Co., ki je v Clevelandu lastnica ulične železnice. Družba mora plačati svojim delničarjem \$313,000 dividende, kar je za družbo ogromna vsota. Sodnik Lausche mora odločiti, ali bo družba plačala dividende, ali pa bo ustavila družbo, ker nima dovolj gotovine na rokah. Družba je v zadnjem tednu prejela \$4,500,000 in predstavlja dividendo samo 7 odstotkov te vsote. Zastopniki ulične železnice trdijo, da družba ne more plačati dividende, ker ima na rokah samo \$1,000,000 gotovine v skladu za obresti, iz katerega se sicer plačuje dividende. Od teh milijonov dolarjev mora pa družba plačati \$800,000 davkov in \$50,000 mora imeti v rezervi za obresti. Tako ostane v tem skladu samo \$150,000 in še ta vsota ni pravilna, ker je družba, kot trdi mesto, nepostavno prenesla v ta sklad vsoto \$253,000 iz sklada za vzdrževanje prometa in za obrabo opreme.

Zato je šlo mesto na sodnijo, da prepreči družbi cestne železnice nakazati dividendo delničarjem, ker bi to škodovalo skladu za vzdrževanje in bi bila potem družba prisiljena zvišati vozno. Po Taylerjevi pogodbi, ki jo ima mesto z družbo, ne sme nakazati nobene dividende, razen če je v tem skladu za to dovolj denarja.

Farmerji bodo odločili predsedniške volitve prihodnje leto

Rochester, N. Y. — Publicist Frank Gannett, ki se je pravkar vrnil z pohoda po vseh Zed. državah, pravi, da bodo ameriški farmerji imeli v rokah odločilen glas pri predsedniških volitvah v letu 1940: "Noben kandidat naj ne misli, da bo izvoljen, če ne bo imel za seboj farmerskih glasov," pravi Gannett. "Farmerji pa čakajo za definitiven, konstruktiven program, ki bo rešil njih probleme."

"Po mojem mnenju bodo poslale skoro vse države na narodno konvencijo delegate brez posebnih navodil, da se jim ne bo predčasno vezalo roke. Po deželi je videti, da se ameriški narod vrača k domačim problemom, čeprav se povsod še mnogo govori o evropski vojni. Povsod sem videl, da so ljudje nezadovoljni in da problem farmerjev še ni rešen. In dokler ne bo rešen, tudi prosperiteta ne bo prišla v deželo."

Žalostna vest iz domovine

Julia Slogar, 1106 E. 63rd St. je dobila iz stare domovine žalostno vest, da so ji na 9. decembra umrli njena ljubljena mati Jedert Kužnik v Trebči vasi pri Žužemberku. Doma zapuščajo sina Jožeta in Lojzeta ter hčer Karolino, poroč. Kraker. Tukaj pa dve hčeri, Marijo omož. Kočvar v Chicagu in Julio Slogar v Clevelandu. Zapuščata tudi dva pastorka in sicer Johano Kužnik v Radečah pri Zidanem mostu in Ano Kuhelj v Peoriji, Ill. Naj jim bo ohranjen blag spomin, ter naj mirno počivajo v rodni grudi.

V bolnišnico

S Svetkovo ambulanco je bila odpeljana v Cleveland Clinic bolnišnico Mrs. Jennie Podpadek, 16701 Waterloo Rd. Nahaja se v sobi 326, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Sedma obletnica

V četrtek 28. decembra se bo brala v cerkvi sv. Vida ob sedmih sv. maša za pokojnim John Russ. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Naciji imajo svoje oskrbnike za poljske farme in tovarne

Lodz. — Nemška vlada je postavila nemške oskrbnike na vseh farmah in tovarnah, ki so last Poljakov in Židov v okrajih, ki so jih okupirali Nemci, čeprav ti kraji niso pripadali Nemčiji pred letom 1914. Nacijski politični in ekonomski ustroj se v teh krajih naglo postavlja, čeprav to ne gre tako gladko, kot v krajih, ki so ultra-nemški, to je, ki so pripadali Nemčiji pred zadnjo svetovno vojno. V vsakem posameznem okraju je prepuščeno okrajnemu glavarju, da reši položaj po svoji uvidevnosti. Iz nekaterih krajev so bili Židje izgnani, ne da bi smeli vzeti kaj svoje lastnine s seboj. V nekaterih krajih morajo nositi Židje na hrbtu prišit znak rumene barve in ne smejo hoditi po pločniku, ampak po sredi ceste.

V Lodzu morajo Poljaki in Židje na ulični železnici prepuščati svoje sedeže nemškimi uradnikom. Vsa pisma, ki jih pišejo Poljaki, se morajo oddati na pošto odprta, da jih lahko cenzor pregleda.

Dinamit raztrgal pet fantov na kose

Waterford, N. Y. — Pet mladih fantov, starih od 15 do 18 let, ki so bili v tej okolici na lovu, je dinamit raztrgal na kose, da so pobirali njih ude in kose obleke 100 jardov naokrog. Kot more dognati policija, so fantje streljali v trailer, v katerem se je nahajalo 200 funtov dinamita. Fantova imena so dognali po njih lovskih licencah. Razstrelba je napravila v zemljo 4 čevljev globoko luknjo in 30 čevljev široko.

V New Yorku na oddih

Gospodični Helen in Anna Koželj odputujeta danes v New York, kjer bosta čez praznike. Pripraviti se hočeta na lastne oči, če je v New Yorku res tako fletno ob tem času, kot pripovedujejo. Želimo jima obilo zabave. To sta hčerki družine Louis in Ana Koželj iz 15219 Holmes Ave.

Veseljake zelo skrbi

Oni, ki se že veselijo, kako ga bodo pogladi na starega leta večer, bodo v svojih načrtih imeli morda nekoliko pomote, če se bodo zmislili, da je starega leta dan oziroma večer nedelja in se ta dan po postavi ne sme točiti nobena opojna pižoca. Vino in 3.2 pivo bo vse, kar si bodo smeli privoščiti (po postavi) in to je za nekatere vse premalo veselja, ker ne da dovolj korajže. Dokler ne pride kaka druga določba iz Columbusa, se ne bo smelo točiti opojne pižoce do polnoči v nedeljo in potem samo do ene ure ali do 2:30 kakor imajo že gostilne ali klubice. S seboj v gostilne pa ne sme nihče prinesiti svojo pižoco, ker se to kaznuje z globo \$10 do \$50 in lastnik prostorov se lahko izgubi licenco. Zato se pa pričakuje, da bodo veseljaki bolj hiteli po polnoči. Nekateri celo pravijo, da bodo začeli obhajati novo leto v soboto večer. En dan prej ali pozneje itak nima dosti pomena v tem našem dolgem življenju. Na vsak način bo pa delala postava z nami ubogimi zemljani zelo okrutno na Gospodov dan starega leta 1939.

Zavezniki so za mir, toda šele po zmagi

Paris. — Zavezniki smatrajo mirovno potezo papeža Pija in predsednika Roosevelta za prvi korak k eventualnem premirju, toda principi za mir se ne morejo sprejeti, dokler ne zmaga orožje zaveznikov in dokler ni strtnacijski politični ustroj. Angleški in francoski vladni krogi sploh ne bodo pripravljeni govoriti o kakem miru, dokler se ne osvobodi Poljska in čehoslovaška in dokler napadalne države ne bodo garantirale, da bodo izpolnile mednarodne pogodbe ter da bodo spoštovale pravice vseh narodnih manjšin. Torej je razumljivo, da zavezniki ne bodo prej odložili orožja, dokler ne bodo dobili teh garancij.

Doma iz bolnice

Miss Mary Lukane, 698 E. 156 St., se je vrnila iz bolnišnice ter se toplo zahvaljuje za številne obiske, cvetlice in darila.

Zavezniki bodo naročili za letala še podvojili v Zed. državah

Washington, D. C. — Iz zanesljivih virov se poroča, da nameravajo zavezniki podvojiti svoja naročila za bojna letala v Zed. državah, da se pripravijo za odločujočo zračno bitko, ki je neizogibna. V zadnjih 18 mesecih so zavezniki naročili v Ameriki 4,000 letal, ki so se izvršno obnesli na zapadni fronti. Dasi izdelajo angleške in francoske tovarne do 1,500 letal na mesec, pa še mislijo, da jih Nemčija izdelava več. In ker jih zavezniki doma ne morejo več izdelati kot toliko, so prisiljeni, da jih naročajo v Zed. državah, kjer jih z lahkoto izdelajo najmanj 1,000 na mesec.

Francija je naročila 850 letal Curtiss izdelka, ki so se izkazali, da so kos nemškimi Messerschmidt napadalnim aeroplanom. Poroča se, da jih bo Francija naročila še na tisoče enakega izdelka. Anglija namerava potrošiti v Zed. državah \$40,000,000 za bombna letala, Francija pa najmanj \$27,000,000. Toda ta naročila ne smejo delati zapreke izdelavi zrakoplovov za ameriško armado in mornarico.

Borah priporoča trgovsko zvezo z Japonci

Washington. — Senator Borah priporoča, da Zed. države obnove prijateljske trgovske zveze z Japonci, s katero poteče pogodba 26. januarja. Pri tem bo pa Borah še vedno nasprotoval prodaji orožja in municije Japonci, ki bi to lahko rabila za vojno na Kitajskem. "Ne samo radi trgovine, ampak tudi radi miru na Daljnem Vzhodu, si želimo prijateljskih trgovskih odnosov z Japonci," pravi.

Izvanredna seja

V četrtek 28. decembra ob osmih zvečer se vrši izredna seja članov St. Clair Rifle kluba. Seja se vrši v Slovenskem domu na Holmes Ave. Važne zadeve bodo na dnevnem redu.

KOKOŠI PROTESTIRAJO

Los Gatos, Cal. — Mrs. George Bailey, ki ima veliko kokošnerejo, se je pritožila na okrajne oblasti, ki razstreljujejo tukaj v bližini zemljo pri gradnji nove ceste. Odkar se je pričelo razstreljevanje so nehale kokoši nesti jajca.

ISKRENO VOŠČILO!

"Kraljevski poslanik Konstantin Fotič tem potom čestita vsem svojim rojakom k srečnim božičnim praznikom z željo, da bi novo leto prineslo zadovoljstvo vsem Srbom, Hrvatom in Slovencem ter da bi v miru in bratskem sporazumu še bolj utrdili bodočnost in blagostanje drage nam domovine Jugoslavije."

25 milj daleč mečejo ruski topovi težke krogle v finsko mestece Kiipuri

Že od nedelje večer Rusi nepretrgoma bombardirajo mesto s težkimi izstrelki, ki širijo silovito razdejanje.

VODNA, PLINSKA NAPRAVA ODPOVEDALA, TRGOVINE IN RESTAVRANTI ZAPRTI

Viipuri, 26. dec. — Na sveti Ljudje bežijo iz hiš in na večer so začeli Rusi z nove vrste topovi bruhati težke izstrelke v mesto. Obstreljevanje se je vršilo vso noč in na božični dan ves dan. Rusi mečejo krogle s takozvanimi "debelimi Bertami," topovi kot so jih imeli Nemci v svetovni vojni. Kolikor se je moglo dognati stoji ti topovi polnih 25 milj daleč. Bombardiranje topov se je pridružil še bombardiranje iz letal tako, da vlada v mestu pravo razdejanje.

O polnoči so začele zadevati mesto krogle iz teh težkih topov še z močnejšo silo, kot prve. Kamor taka krogla prileti, izkoplje v zamrzli zemlji šest čevljev globoko jamo, ki meri najmanj 12 čevljev v premeru. Mnogo hiš in drugih poslopij je bilo porušeni. Na več krajih je začelo goreti. Nad mestom se vali neprodiren dim iz pogorišč. Gašenje je skoro popolnoma onemogočeno, ker je odpovedala vodovodna naprava. Tudi plinsko napravo so zaprli. Vse gostilne, restavrate in trgovine so zaprli.

Radi neprestanega obstreljevanja so bile večkrat prekinjene telefonske zveze. Vzelo je po več ur, da so jih zopet vzpostavili.

Se pred par tedni je šlo mesto Viipuri 80,000 prebivalcev. Danes jih je tam še komaj 7,000. Ljudje nimajo druge hrane kot kruh in sirovo maslo. Ulična železnica ne obratuje, niti busi. Sploh ni na ulici videti nobenega avta. Rusi so se očitno zaplenili, da ne bodo pustili v tem mestu kamena na kamenu.

Na fronti pa zaznamujejo Fini zopet nove zmage. Severno od jezera Ladoga zasledujejo Fini umikajoče ruske čete in nameravajo iti za njimi prav na rusko ozemlje. Fini nameravajo zasedeti progo Leningrad-Murmansk, da tako odrežejo edino zvezo, po kateri dobivajo ruske čete na severnem koncu živje.

Helsinki, 27. dec. — Finsko armadno poveljstvo poroča, da so padle na bojišču tri ženske, članice ženskega pomožnega kora. Ostale so zvesto do zadnjega na svojem mestu, pravi poročilo in so prve ženske, ki so dale svoje življenje za domovino na bojnem polju. Več kot 100,000 finskih žen in deklet je v službi na fronti in za fronto, ki opravljajo razna dela.

Nov grob v Kanadi

Iz Kanade smo prejeli žalostno vest, da je tam nagloma preminil Frank Zakrajšek, star 42 let. Pogreb se je vršil 12. decembra, katerega se je udeležil tudi njegov svak Frank Zalar, 15621 School Ave. Pokojni je bil doma iz vasi Zales pri Novi vasi. V Stowesville, Kanada, zapuščata ženo Frances, sina Franka in hčer Angelco, v starem kraju pa dve sestr. v Ameriki pa tudi dve sestri in enega brata ter več drugih sorodnikov.

Lepo božično darilo

V nedeljo so prinesle vile rojenice družini Mr. in Mrs. Anton Potokar na Renwood Ave. krepkega sinkota, ki je tehtal 14 funtov in pol. Seveda so Potokarjevi tega božičnega darila zelo veseli. Mati in dete se dobro počutita. Naše čestitke!

Pozdravi iz domovine

Mr. Anton Klinc pošilja iz Gorjenjega polja, p. Straža pri Novem mestu, vsem svojim prijateljem in znancem iskrene pozdrave ter želi vsem zdravo in srečno novo leto.

Papež bo obiskal laške katedrale

Vatikan, 26. dec. — Papež Pij XII. ima v načrtu, da bo prihodno spomlad obiskal katedrale po vsej Italiji. To bo prvič od leta 1870, da bo šel papež dlje od Vatikanskega mesta kot do Rima ali do letovišča Castel Gondolfo, ki je 15 milj. od Rima. V četrtek ta teden bo papež posejil laško kraljevo dvojico v palači na Kvirinalu.

Kar dve zaroki

Mr. in Mrs. Rutar iz 1171 Norwood Rd. naznanjata, da sta se zaročili njiju hčerki in sicer Jennie se je zaročila z Johnny Arkotom, 6208 Carl Ave., Josephine pa se je zaročila z Frank Urbančičem, 683 E. 163rd St. Naše čestitke!

Mohorjeve knjige

Oni, ki so naročili Mohorjeve knjige v knjigarni Josip Grdine, 6121 St. Clair Ave., jih že lahko dobijo. V knjigarni imajo tudi nekaj posebnih izvodov, ki jih lahko dobite, če se kmalu zglaste.

V Clevelandu je še dosti lačnih in bosih

Ker je ohijski governor Bricker trdil, da v državi Ohio nihče ne strada in ker je tudi župan Burton rekel, da med ljudmi, ki so na reliefni listi, ni pomankanja, se je podala po mestu na preiskavo Ameriška zveza socialnih delavcev, pod vodstvom Miss Florence M. Mason od korporacije Katoliške dobrodelnosti, in s pomočjo 29 raznih drugih dobrodelnih agencij. Ti so šli po Clevelandu vprek in obiskali 374 oseb, ki so na reliefu. V vsakem teh slučajev je več kot po ena oseba, torej je več kot toliko ljudi, ki so v absolutno obupnem stanju.

Preiskava se je vršila nepristransko in se posamezni slučajni niso izbirali radi tega poročila, zato je to poročilo natančno in tudi verodostojno, ki slika zares bedno stanje nekaterih družin v milijonskem mestu Clevelandu. Preiskovalci imajo imena in naslove in je to vsakemu na razpolago, da se lahko na svoje oči prepriča, če je položaj res tak, kot

so ga našli ti socialni delavci. Ta preiskava je dognala, da v času, ko je nastala v mestu reliefna kriza, o kateri je pisalo vse ameriško časopisje, je bilo v mestu faktično mnogo slučajev lakote. Navedeni so slučajni bolnih oseb in družin z otroci, ki niso dobili podpore, čemer je bilo največ krivo, ker je mesto odpustilo iz službe 25 odstotkov socialnih delavcev in tako do teh družin ni mogel nihče, same si pa tudi niso mogle pomagati.

V mnogih slučajih so pomagali tem sirotam sorodniki in gospodarji hiš. Toda v mnogih slučajih niso mogli dosti storiti, ker so sami brez sredstev. V 155 slučajih teh preiskovanih družin niso dobile nobenega reliefa od 23. novembra do 15. decembra, ko je mesto ustavilo živje 13,000 samcem in družinam brez otrok. Zato je pa čas od 23. novembra do 15. decembra zaznamovati za najbolj žalosten v reliefni krizi. Nekateri od teh so se preživljali v tem času samo s kruhom, ča-

jem in fižolom, kar so dobili pri dobrih ljudeh. V mnogih slučajih so jim dajali živež gosparji hiš vrhu tega, da niso dobili najemnine. V vseh teh preiskovanih slučajih se je dobilo samo tri slučaje, kjer so gosparji odgovorili tem ljudem stanovanje. Zmanjšan relief od mesta je imel za posledico, da je dobila, na primer, družina z štirimi osebami 54 centov na dan za hrano, kar bi sicer komaj zadostovalo za eno osebo. V mnogih slučajih se je pronašlo, da družine niso mogle poslati svojih otrok v šolo, ker niso imeli obleke in ne hrane.

In tako gre to poročilo brez konca, ki jasno govori in je z dokazi podprto, da ni res, kar je govoril governor Bricker, da v državi Ohio nihče ne strada in da tudi ni res, kar je trdil župan Burton, da je v Clevelandu reliefna kriza, toda da ni lakote. Je lakota in je revščina, samo če se jo hoče videti.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 300 Wed., Dec. 27, 1939

Rooseveltov poslanec v Vatikanu

V ameriških političnih krogih se te dni mnogo komentira o najnovejšem političnem koraku predsednika Roosevelta: imenovanje svojega osebnega zastopnika ali poslanca v Vatikanu. Največ jih je mnenja, da je Roosevelt napravil to politično potezo radi pohoda Rusije proti zapadu. K temu jih silijo Rooseveltove besede, "da je dobro biti v tesnem stiku z vsem svetom, z onimi, ki so na čelu religij in z onimi, ki so na čelu vlad in ki imajo skupen namen."

In skupen cilj obeh, papeža in našega predsednika je opozicija proti ruski invaziji.

Odkar se je Rusija zagnala na Baltik, je papež ponovno in ponovno udaril po Rusiji. Enako je papež ostro kritiziral Rusijo, ker je požrla del poljske dežele, ki je po večini katoliška.

Enako je papeža zaskrbelo dejstvo, da je ruska meja zdaj ob madžarski, ki je tudi katoliška dežela. Papeža skrbi, če se bo komunizem razširil po centralni Evropi.

Tudi stališče predsednika Roosevelta glede Finske je vsem dobro znano. Opetovano je ostro obsodil Rusijo radi vpada na Finsko. Svoje jasno stališče v finskem vprašanju je Roosevelt pokazal s kreditom, ki so ga dobili Finci v Zed. državah, z od pomočjo v znamenju relifa, ki se zbira v Zed. žvah in enako z Rooseveltovo izjavo, da se bo na kak način kreditiralo plačilo, ki so ga 15. decembra plačali Zed. državam na svoj dolg.

Sv. Oče in predsednik Roosevelt se strinjata v tem, da bo slaba predla evropski civilizaciji, če komunizem poplavi Evropo. Vse drugačno pa je njiju stališče glede vojne med zavezniki in Nemčijo.

Brez dvoma je, da simpatizira Roosevelt z zavezniki. Papež skuša biti vsaj na zunaj glede tega konflikta popolnoma nevtralen, toda tudi stališče sv. Stolice se lahko računa, da je na strani zaveznikov, odkar se je Rusija zvezala z Nemčijo in sta obe skupaj uničili katoliško poljsko državo.

Kakor politikarji razumejo vsebino pisma, ki ga je pisal Roosevelt papežu, bo Roosevelt zagovarjal mir, ki ne bo brezčasen za zaveznike in tudi ne njim v izgubo, ali ki bi bil porazen evropskim demokracijam.

Pri tem kažejo na Rooseveltove besede: "Kadar pride čas, da se vzpostavi svetovni mir na bolj gotovem temelju" ... s čemer misli na mir, ki bo povsem drugačen od onega, ki je bil v veljavi 1. septembra, ko je začela Nemčija marširati v ta in oni del sveta.

Mnenje politikarjev je tudi, da se bo s tem, če bodo Zed. države v tesnih odnosih z Vatikanom, preprečilo Italiji stopiti v vojno na strani Nemčije. Ker je Italija katoliška država in ker je znana odpornost papeža proti sovjetski Rusiji, je skoro gotovo, da se Italija ne bo pridružila v vojni Nemčiji, odnosno Rusiji.

Če bodo Zed. države potegnjene v mirovno konferenco, bo Rooseveltovo pismo papežu imelo tako močan vpliv, da bo povabil tudi Vatikan na posvetovanje. Ko se je vršila mirovna konferenca po zaključku svetovne vojne so zavezniki prezrli Vatikan, kar je bilo v soglasju z Italijo, ki takrat ni bila v prijateljskih odnosih z Vatikanom. Če bi bil takrat navzoč zastopnik Vatikana, bi morda danes ne bilo evropske vojne.

Oziroma stiki med Vatikanom in Zed. državami bo imelo morča tudi za posledico, da bo ostala Španija nevtralna in sicer nevtralna za dobrobit zaveznikov.

Nekateri vidijo tudi v tem Rooseveltovem koraku efekt, ki ga bo imel na republike Južne Amerike, ki so vse katoliške in ki imajo svoje diplomatske zastopnike pri Vatikanu. Prijateljski odnosi Roosevelta z sv. Stolicco bo ugodno vplivalo na odnose med Južno in Severno Ameriko.

Jasno je torej, da je napravil Roosevelt veliko in mnogo obetajočo diplomatsko potezo, ko je imenoval svoje osebnega zastopnika pri Vatikanu.

Božični prazniki pred 162 leti

Iz zapadne fronte prihajajo poročila, da je bilo čez božične praznike vse mirno. Samo nekaj straž je bilo v dobro utrjenih postojankah spredaj, ostala armada je pa praznovala praznike za fronto v božičnem razpoloženju, pri božičnih drevescih in vesele se božičnih daril, ki so dospela na fronto v sto tisočih božičnih zavojčkih.

Zdaj pa se za trenutek pomudimo na fronti v Valley Forge leta 1777, kjer so zmrzovali ameriški pionirji, da lahko danes mi v svobodi in miru praznujemo božične praznike.

Vrhovni poveljnik George Washington je delil s svojimi zvestimi vojniki vse križe in težave takratnega vojskovanja, lakoto, mraz in sploh vse nadloge, ki morejo priti nad vojaka, ki je na fronti v trdi zimi, brez zakopov, brez strehe, brez živčaja.

Vojaki niso imeli ne kruha ne sladkorja, čaja, kave ali mleka. Kuhano goveje meso in krompir je bil na mizi, tako za generala kot za navadnega prostaka. Niti strehe niso imeli. Postavljali so si lesene kolibe, pa delo je šlo počasi od rok, ker vojaki so bili vsi oslabiljeni. Sedeli so pri ognjih, zaviti v šotorne plahte. Nobenih gorkih odev ni bilo. Nekateri so imeli noge zavite v cunje, ker ni bilo obuvala.

In vendar so vzdržali, ker so se borili za svoj dom, za svojo zemljo, za svobodo svojo in svojih potomcev in novih naseljencev.

Iznenadenje in veselica na Hubbard Rd. Madison, Ohio

Res lušno je na deželi, kjer prijazni sosede živijo. In so tudi res pokazali svojo vljudnost in složnost v vsakem slučaju. V vsakem slučaju so nam naklonjeni za kakršno si bodi pomoč. Ne morem se dovolj izraziti in se jim zahvaliti za vse dobro, kar so nam že storili.

Ko je bil oni dan moj god — sv. Frančišek-Ksaverij — katerega zgodovino sem že bral pred leti. Povedano je bilo, da bi se bilo že shajalo z njim samo, da je bil precej trmast in potemtakem sem se jaz precej vrgel po njem.

Torej, kadar človek praznuje svoj imendan pravimo, da je njegov god. Godov je bilo pa že veliko in za vsaki god smo za eno leto starejši in kaj pa bi bilo, če bi ne bilo tako, saj si sodnjemu dnevu trobili in bi se ne zmenili za nič drugega.

Tako so se bili sosede zbrali tudi za moj god in mi napravili presenečenje "surprise party," o katerem si niti nismo mislili, da bi se meni kdaj kaj takega pripetilo. Ko sem se omenjenega večera spravil spat — kakor po navadi s kološmi — pa mi pravi moja žena: "Ej, malo pa le posejdi, saj je sobota večer, kaj boš vedno spal in smrčal, da še drugim ne daš miru s svojo trobento."

Ker je bilo tako prijazno povabilo, sem se pa res vsedel k pisalni mizi in čital časopise o raznih svetovnih dogodkih. Kar naenkrat pa zaslišim godbo in ropotanje, stopim na "porch" in v moje veliko presenečenje zagledam obraze naših sosedov. Tako sem bil iznenaden, da si nisem prav nič zapomnil kaj mi je Mrs. Peterlin čestitala v imenu sosedov in sem moral iti kasneje do nje, da mi je še enkrat prečitala.

Prinesli so mi lepih nageljnov in rožmarin za prijazen spomin in še več raznih drugih daril. Tako so me presenetili, da sem še naslednji dan premišljeval, če je bilo res, ali se mi je samo sanjalo.

Ko smo se posedli krog mize, so jo obložili z raznimi dobrotami. Mrs. Perpar je napekla tako okusne "štraube" (čeprav urednika pravita, da to ni pravo ime), ampak mene so tako naučili in pravijo, da navada je železna srajca, kar sem se naučil, to pa znan.

Lepa hvala Mrs. Peterlin, ki je bila voditeljica tega večernega programa. Najlepša hvala naši hčerki Mrs. Struna iz Norwood Rd. v Clevelandu, ki je preskrbelala vse potrebno in spekla tako okusne "keks", na njem pa je bilo 21 svečk, da so se sosede kar začudeno spogledale, češ saj ima malo več let kot to. Pojasnila jim je, da to pomeni, da sem dovolj star, da lahko volim ter jim pove, da drugače pa sem jih že 49. Ha, včasih bi že rad videl, da bi bilo tako, a vselej pa ne.

Torej najlepša hvala našim dobrim in prijaznim sosedom: Perparjevimi, Žukovim, Babičevim, Maukovim iz Middle Ridge, Peterlinovim in seveda tudi našim domačim in pa da ne pozabim Miss Angela Gole iz Bonna Ave., v Clevelandu, ki mi je podarila tako lepo darilo ter vsem za poslano mi kartico in voščila za moj god. Posebej pa še Mrs. Peterlin za tako lepo voščilo, ki se glasi:

Najiskrenejšim čestitkam, pridružujemo se tudi me, naj Bog vas živi še mnogo let! To kličemo vam iz srca vsa sosedova dekleta. Ker vemo, da ljubite cvetlice, smo se zedinile sestrice, da v znak iskrene slovenske prijaznosti, ob tej lepi slavnosti podamo vam šopek —

rdečih nageljnov in kot živ spomin, še ta zeleni rožmarin. Bog vas živi!

Torej, tako vidite so me obdarile naše prijazne sosede in v veseli družbi smo se marsikaj prijaznega pogovorili. Samo naš župan, Babič se je malo pritožil, da ni dobil še nobene plače, pa smo ga potolažili, ker smo mu povedali, da je blagajna prazna, kar je seveda vzel na znanje.

Za godbo je pa skrbel Babičev sin Tonček, ki je imel tudi svojo soprogo s seboj in pa naš Eddie iz Norwooda. Igrala sta krasne in vesele komade mi pa smo se vrteli pozno v noč. Skoro bi bil pozabil na tisti lepi nagelj, ki mi ga je podarila Mrs. Virant iz Norwooda v Clevelandu, ko so ga postavili na mizo, ga je vse začudeno gledalo: "Od kod pa ta prihaja?" Povedali so, da mi ga pošilja Mrs. Virant. Tako je bilo zopet novo presenečenje zame.

Ko sem naslednji dan prišel k zavesti od presenečenj, sem začel pregledavati vsa darila, ki sem bil tudi naročil, da naj prešestje koliko vrhov ima dotični nagelj in naštel so jih 36. Skrbno sem ga posadil in si že kar naprej predstavljam kako lepo bo krasil naš vrt. Prav lepa hvala zanj Mrs. Virant.

Moja žena je vse to opazovala in je postala kar nekam nevoščljiva, ker sem jaz dobil toliko cvetic pa si je mislila, če jih ti dobivaš zakaj bi jih pa jaz ne — en teden pozneje se je podala v bolnišnico v Painesville iz prav gotovega vzroka, seveda za kratek čas nihče ne hodi v take kraje — to vam lahko pove tudi naš urednik Jaka — in na ta način je bila tudi ona deležna krasnih cvetic. Naše prijazne sosede so jo obdarile s krasnimi cveticami. Tudi naš Eddie ni zastajal, prinesel je šopek krasnega cvetja prav iz Clevelanda svoji stari materi s katero sta si tako na roke.

Prav lepa hvala prav vsem za darovane cvetlice in za obiske. Veste, ko sem jo jaz hodil obiskovat je bilo v sobi tako toplo, da sem kar zadremal, če sem se vsedel v naslonjač. No ja, tam imajo več denarja, kot tukaj pri nas zato pa lažje kupujejo premog.

Kadar sem zadremal pa mi je takoj žena rekla: "No, takih obiskovalcev mi je pa res treba, da mi bodo tako kratek čas delali, če si misliš spat pa bi bil šel doma na posteljo in bi spal, kaj mi boš tukaj dremal." Pa sem ji tudi povedal, če bi se ona malo umaknila s postelje pa bi se šel jaz malo naspāt, tako se mi je prijetno zdelo, ko sem prišel v tako toplo sobo.

Pred odhodom v bolnišnico je izročila v moje roke vso oblast nad gospodarstvom in hiši in zunaj nje. Napovedala mi je vse postave, ki naj bi bile v veljavi zunaj in znotraj hiše začasa njene odsotnosti. Prva in glavna zapoved je bila: "Nikar ne odpiraj prepogosto vrat pri kleti in ne vrti prepogosto tiste ključke, ki je zabita v sod, ker se bo jim, da jo ne pokvariš. Saj za vino mi ni, skoro bi rajše videla, da bi ga sploh ne bilo pri hiši. Škoda se mi vidi pipe, ker če jo pokvariš, bo treba prihodnje leto zopet novo kupiti, če se primeri, da bi zopet napravili kakšno kapljico." (Če pa kapljice ne bo pri hiši, pa tudi v vas ne bom več prišel! Op. ured.)

Veste, vse sem ji prav zvesto obljubil kakor mlad zakonski par pred oltarjem, potem pa kakor je že. ... Dalje mi je še naročila, da ja ne bom pozabil našim malim muckam, ki so tako lučkane, dati malo suhega kruha in mleka in da ne bom pozabil pa dati jest, da ne bo žiljal lač-

na. Se reče, saj tisti naš pes itak ni dosti prida, ampak včasih pa le malo zabevska, pa sem si mislil, da bi ne bilo prav, če bi bila žival lačna. V omari sem imel koruzno moko in sem mu skuhal žgancev. Posebej mi je še naročila da naj pazim, da ne bodo žganci prevročili ali premrzli.

Pripravil sem se k kuhi, nasul sem v lonec moke in začel mešati. Seveda, bolj ko sem mešal, bolj se je kadilo iz piskra in na posled sem se pa le domislil, da bi bilo treba malo vode priliti, pa sem jo, a mešati se ni dalo več in po kuhinji so se valili sivi oblaki, duh pa tak, da sem moral odpreti vrata in okna kljub mrzli burji, da so zopet nastale normalne razmere v kuhinji. Bilo je vse prižgano. Zvečer sem del namočiti fižola za naslednji dan, z namenom, da bo prej kuhan. Postavil sem ga na peč, ko naslednje jutro vstanem, dasi se mi je vso noč sanjalo od njega, pa vidim, da je bila posoda polna, veste pa ne samo polna, bilo ga je tudi vse na okrog in tudi po tleh. Vzelo je precej časa predno sem vse spravil skupaj in djal v večjo posodo ter ga djal kuhat.

Moj voznik me je začudeno vprašal kaj neki mislim s toliko fižola, da menda ja ne mislim ščetince povabiti na kosilo. Najhujše pa pride sedaj, ker nisem vedel kdaj bo kuhan in koliko soli je treba. Solil sem bolj po malem in zraven pa pokušal kdaj bo kuhan in dovolj slan, da končno skoraj ni dosti ostalo v loncu.

Ko je prišel moj voznik na južno, me je vprašal kaj sem skuhal. Povedal sem mu, da ja fižol in pa kruha naj si odreže. Postavil sem posodo s fižolom na mizo in kar začudeno me je vprašal: "Kje je pa fižol, saj ga je bilo zjutraj poln lonec?" Po vedal sem mu, da se je tako povrel. On pa mi reče: "Si že menda zopet zijal v tiste papirje, da nisi videl kako se kuha." Naš urednik Jaka že ve kaj se pravi pečarlit, samo on je bil takrat srečen, da mu je pustila "štoklja" fletnega "bebička," kdo bi se ne veselil.

Tudi blagajno sem imel pod svojo kontrolo, a bilo mi je strogo naročeno kako moram ravnati z njo. Vsakokrat, ko bo me vprašali za kakšen cent, saj dolarjev ni, da bi bilo vredno o njih govoriti, sem bil zelo ponosen, ko so tako pohvalno hodili krog mene. Vselej sem tudi pripomnil, da na denar je treba paziti, da se ga ne razsiplje po nepotrebnem, ker ga ni in pa, ker bo treba dati natančen račun kam je kak cent šel, ko se povrne vrhovni blagajnik.

Ko je pišem od cvetic in njih korenin, želim povedati, da se je pripetila v prejšnjem dopisu omota, da mi je podaril lepih korenin Anton Fortuna, pravilno bi se moralo glasiti Anton Struna.

Vidite, tako se godi tistemu, ki pride v take zadrege, kot sem bil jaz. Vsak tisti, ki ga kaj takega še ni doletelo naj Boga zahvali do komolca in naj izkazuje največjo vljudnost in naklonjenost svoji boljši polovici, da mu ni treba kuhati žgancev in fižola, pa naj kdo reče če ni to res.

Ko sem se oni dan podal v Cleveland na veselico društva Janezov kamor spadam tudi jaz že dolgo vrsto let in me vsakokrat povabijo kadar imajo kaj posebnega. Povabijo me s tem, da mi pošljejo vstopnico, plačal jo boš pa če prideš ali ne. Rekel sem: "Pa bom šel, saj nisem bil na njih veselici že odkar sem tukaj, to se pravi, če me bo hotel moj voznik peljati." Že dalj časa sem mu pripovedoval kako prijetno bo tam in končno je pa le rekel, da me bo že zavlekel tja, samo naj si zapomnim, da vso noč me ne bo tam čakal. Vse sem mu obljubil kar je zahteval od mene samo, da me bo peljal in res me je bil potegnil.

Stopil sem v dvorano in pri-

vratih je stal naš priljubljeni Blaž Hace in mi pravi: "Kar tako pa ne boš šel notri brez vstopnice," čeprav se že dolgo let poznava pa mi vseeno ni zaupal in je še pripomnil: "Kaj misliš France, da si doma pri kokoših, da boš kar tako po svoje delal, kaj ne veš, da si med meščani na tej slavni St. Clairski ulici? Uči se manire in nikar kar tako ne drvi kot si navajen doma, pa ne takrat, ko te priganjajo plevel kopat." Natančno je pregledal tisto vstopnico, če je prava ali ne, potem mi pa pokaže na blagajniške prostore kamor sem stopil in za tistim omrežjem je pa sedel ali stal tisti prijazni Frank Laurič, ki pravi, da je doma tam z Edna ulice, ker me ni osebno poznal tudi nisva imela posebnih pogovorov. Vseeno pa je rekel: "Tukaj imaš za tisto vstopnico 10 pivskih listkov, da se ne boš potem tam po Hubbard Rd. jezil, da smo te kaj oceganili."

Prav z veseljem sem jih sprejel in sem veselo korakal mimo Blaža misleč si: "Sedaj pa nimaš ti nič z mano opraviti," pa sem ponosno korakal po dvorani in se nisem prej ustavil kot tam pri bari. Naslonil sem se na baro in ukazal: "Daj mi enega!" in sem ga tudi takoj dobil, pa še več ne samo enega, saj sem bil sam svoj "boss" tisti večer. Tako sem prišel med tako prijazno družbo in z nekatrimi se nisemo videli že več let. Mnogi so se čudili, da sem sploh še na svetlu, ker me niso videli že toliko let.

Pa tudi dišave so prihajale tam od strani. Stopil sem tja in lepo poprosim Malitovo mater, če bi mi dali en prigrizek, pa so rekli lepo po ljubljansko: "Kakopak, da ga bom dala, ker si tako prijazen in tudi plačal ga boš." Bil je zelo okusen, saj vem, da znajo Mrs. Mally dobro skuhati in speči. Ko se tam pri njih ustavim z mojo košaro pa kaj dobrega spečejo, potico ali pa "štraube" in mi dajo precejšen kos, da se potem prav dobro potutim in se kar po trebuhu gladim. In ko sem se sprehajal med toliko ljudmi pa sem naletel na mnogo znancev. Tako smo si stiskali roke, da sem se že bal, da naslednji dan ne bom mogel pobirati jajc iz gnezda.

Sešla sva se tudi z Znidaršičem Tonetom, ki ima mlekarstvo tam na 60. cesti, ko sem bil še jaz štacnar tam doli, mi je on mleko vozil. To je pa že tako prijazen človek in tudi poredil se je, da kar čeden izgleda. Ni čudno, da ženske tako radi kupujejo mleko pri njem.

Godba, katere voditelj in učitelj je mladi Eddie Zalar, je igrala prav lepe melodije. Ko je pred leti prišel Eddie k nam v trgovino, je bil še majhen, sedaj je pa že tako velik in izobražen mlad fant, da so njegovi starši in vsi, ki ga poznajo lahko ponosni nanj. Tisti dan sem bil obul tiste čevlje, ki radi plešejo. Hodil sem vse naokrog, da bi se me prijel kak prijazen obrazek, a ga ni bilo, pa ga ni bilo. Zato sem se pa od časa do časa malo naslonil na baro in si tolažil željo s tisto dobro kapljico in od strani opazoval to mlado generacijo kako se je vrtela z največjim zadovoljstvom in veseljem ter sem tako obujal spomine na mlada leta.

Tako je čas hitro potekel, zakasnel sem se pozno v noč. Moj voznik me je pa iskal po St. Clairju in v dvorani povpraševal, če so me kje kaj videli. Končno sva se pa le sešla tam pri Virantovih na Norwoodu.

To je bila zelo prijazna veselica in zakaj bi pa tudi ne bila, saj so člani in sobratje tega društva tako prijazni, da je le kaj. Predsednik Zalar in tajnik Rudolf sta jako postrzeljiva, še sedaj sem vesel, da sem se udeležil. Opisal sem prav na kratko našo zgodovino pa še prihodnjič kaj več in vas pozdravljam in vam želim veselo in srečno novo leto.

Frank Leskovic.

Za pouk in izobrazbo

Piše LOVRENC SUHADOLNIK

ČLANEK 13

DOBER NASVET

Pregovor pravi: "Lepa beseda lepo mesto najde." Ravno ta primera nam pride pri vzgoji otrok. Uči svoje otroke vljudne besede, da se vselej pokažejo napram tujcem prijazne in uslužne. Otroci naj se navadi že v zgodnji mladosti biti uslužni in da zna vselej tudi pokazati hvaležnost, čeprav mogoče prejme malenkostno darilo.

Taki, mali izrazi hvaležnosti nam lahko pridobijo velike naklonjenosti. Otroci naj bodo vselej pozorni, kadar jim starši ali kdo drugi kaj pripoveduje. Biti dostojen in vljuden v pogovoru je velika umetnost in to zna samo tisti, ki se je tega v resnici naučil že v zgodnji mladosti. Otroci, ki se v družbi obnašajo razposajeno, napravijo slab vtis in slabo izpričevalo zase in za starše.

Nepravilno poučeni otroci, ali otroci, ki so brez vsake vzgoje, vam bodo večkrat odgovorili na stavljen vprašanja ter si tako nakopilej sovražnikov in preziranje ljudi, ki so vajeni dostojnega obnašanja.

Mladina mora biti učena, da zna spoštovati lastnino drugih ljudi, ali z drugimi besedami rečeno — poštenosti. Nekateri otroci, dasi še mladi, pa si že kaj radi prisvajajo tujo lastnino, sicer so včasih malenkosti, a kljub temu je dolžnost staršev, če kaj takega opazijo, ali če otroci slučajno prinesejo kaj takega domov, da jih pouče in jih prisilijo, da take stvari vrnejo, kjer so jih dobili ter da se kaj takega v bodoče ne zgodi več. Otroci, ki se je naučil poštenosti, si je pridobil že veliko in bo spoštovan v življenju.

Kadar obiščeš prijatelja s svojo družino, ne dopusti, da bi tvoji otroci delali škodo na prijateljevi lastnini — pohištvo. Če so otroci vajeni spoštovati in ceniti predmete, ki so doma, se bodo obnašali dostojno tudi pri svojih sosedih ali prijateljih.

Razposajenih in neobglednih otrok se vsak boji in jih mrzi. Torej skrbi, da tvoji otroci ne bodo taki, da bi se te prijatelj ustrašil, če ga slučajno obiščeš. Otroci naj bo učen spoštovati domačo lastnino in se bo dostojno obnašal tudi drugje. Ne dopusti jim, da bi delali škodo na pohištvo ali čem drugem. In če bodo otroci znali to upoštevati doma, ne boš imel nikdar sitnosti z njimi tudi pri svojih sosedih ali drugih ljudeh. Kdo bi ne bil vesel prav vzgojenega otroka, ki se zna pravilno obnašati, pa naj bo kjerkoli.

Okoliščine mnogokrat zahtevajo, da zna otrok izraziti svoje veselje ali žalost v pravilnem tonu. Zatorej vzgajajte svoj naraščaj, da ko odraste, da bo pripravljen za vsak slučaj v življenju.

Če verjamele al' pa ne

Le zakaj so ljudje tako nepokljivi in tako hitro pripravljeni sneti toporišče. Neki George Stratis je prišel v Lynn, Mass. v brivnico. Ker so bili vsi stoli zasedeni, se je vsedel in čakal, kakor je to navada in še zelo pripočeljiva. Čaka 15 minut, pol ure, eno uro. Tedaj ga je pa tudi že minila sveta potrpežljivost, pa je vstal, šel ven, zunaj pobral debele kamele in ga zadržal skozi okno v brivnico. Ampak če kaj vem, potem žorž ni več čakal.

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Maya

Utegnili bi naleteti na tiste lopove —

Old Death se je vdal in odločil, da bomo počakali do zore. "Sestnajst nas je," je pravil, "oni pa petdeset štirideset rdečih in deset belih. Mislim, da se nam jih ne bo treba bati.

Kako pa so čimarré oboroženi?"

"Nimajo drugega ko sulice, loše in pušice. Pušk nimajo — razen pušk in samokresov, ki so jih nama vzeli."

"Tisto nič ne pomeni, ker se na tako orožje ne razumejo.

Nas položaj ni ravno sijajen. Uporabiti moramo vse prilike, ki so za nas ugodne. In zato moram vedeti, kje leži bonanza in kaka je njena okolica.

Dejali ste, da je bonanza težko najti. Tega ne razumem. Kjer leži bonanza, tam je gotovo tudi voda. Voda pa se najde tod le po soteskah, po canonih. In canon je v takih golih ravinah vendar lahko najti! Če pregledam canone, ki ležijo dan hoda odtod na zapadu, bom gotovo našel bonanzo!

Popišite mi lego bonanze!"

"Mislite si sotesko, ki so njeni robovi gosto obraščeni z gozdom. Soteska je na sredini kotlinasto razširjena, strme apnenne stene jo obdajajo. Tisti apnenec je silno bogat s srebrom, bakrom in svinčeno rudo. Gozd sega trdo do robov soteske ter pošilja drevje in grmovje celo po stenah soteske navzdol. Na dnu soteske izvira studenec, ki je že kdaj pri izviku močen za precejšen potok.

Soteska je dve angleški milj dolga. Vključ tej dolžini pa v njenih stenah ne najdete niti enega mesta, koder bi se dalo priti na dno. Le eden sam vhod ima, tam, kjer prodira potok iz soteske. Tam pa so stene tako ozke, da je razen za potok komaj še prostora za tri pešce ali pa za dva jezdeca."

"Torej prava trdnjava! Sotesko lahko nekaj ljudi brani proti sto in še več napadalcem!"

"Gotovo! Kakor rečeno, drugega vhoda ni ko tistega, ki si ga je izdobil potok, — vsaj ne za ljudi, ki niso uslužbeni senior Uhlmann."

Bonanza leži sredi doline, tam je tudi tabor. In ker bi bilo prenaporno in prezamudno, če bi morali delavci ob vsaki priliki hoditi pol ure daleč, da pridejo iz doline, je dal senior Uhlmann napraviti na primeren mestu stezo naravnost po stenah na rob kotline. Stene se na tistem mestu ne dvigajo navpično, ampak stopničasto. Senior Uhlmann je dal podreti drevesa, jih spustiti po stenah navzdol na stopnice, tako da slonijo na stenah in zakrivajo stezo, ki jo je dal izsekati v apnenec. Noben tujec ne najde steze."

"Oho —! Ponudim se vam, da tisto skrivnostno stezo takoj najdem! Sami ste jo izdali, ko ste drevje posekali. Našel bom šture in koj vedel, kje pelje steza v dolino."

"O ne! Senior Uhlmann ni tako nepreviden! Nobenih štorov ne bode našli na tistem mestu, niti sanjalo se vam ne bo, da so tam ljudje z največjim naporom in trdom spuščali drevesa na vrveh in lassih po stenah navzdol!"

"Kako da ne bi našel štorov —?"

"Ker senior Uhlmann ni dal drevce posekati, izkopati jih je dal, da so se s koreninami vred ragnila čez stene."

"Za tako delo pa je treba mnogo ljudi —"

"Jih tudi ima senior Uhlmann. Nad trideset delavcev je bilo zaposlenih pri enem samem dreve-

su, ko so ga spravljali v prepad."

"Toliko delavcev ima senior Uhlmann?"

"Nad štirideset."

"No, torej nam ni treba biti v strahu radi napada! Onih lopovov je petdeset, Uhlmannovih delavcev štirideset, nas pa sedemnajst z vami vred. Že številčno smo močnejši, oboroženi pa smo itak mnogo bolje.

Toda povejte, kako in odkod pa dobiva Uhlmann živila in drugo, kar potrebuje v tej samotni?"

"Vsaki hštirinajst dni pride karavana mul iz Chihuahue, mu prinese živila in česar še potrebuje, pa odnese rudo."

"Ali je vhod zastrašen?"

"Le po noči. Sicer pa si je senior Uhlmann najel lovca, scouta, ki je ves dan na pohodu po okolici soteske. S svežo divjačino oskrbuje tabor in za izvidnika je. Njemu nič ne uide."

"Ali je Uhlmann postavil hišo v bonanzi?"

"Ne. Za sebe je dal postaviti velik šotor, v njem se vsak večer zbirajo tudi delavci. Poleg je drugi šotor, ki služi za skladišče. Oba šotora stojita trdo ob stenah soteske. Krog teh dveh šotorov pa stojijo kočje iz vejčevja, ki v njih stanujejo delavci."

"In če pride kdo do roba doline, pa vidi belo platno šotorov!"

"Ne! Šotora stojijo pod gostim drevjem. Razen tega je platno šotorov temnorjave barve."

"No, upajmo, da šotorov res ni videti z roba soteske —"

Kako pa so ljudje oboroženi?"

"Izvrstno. Vsak delavec ima dvocevko, samokres in nož."

"Torej pa čimarré naj le pridejo! Sprejeli jih bomo, da se bodo prijaznemu sprejemu kar žudili —. Seveda jih moramo prehiteti in pred njimi prispeti."

Jutri nas čaka naporno potovanje in nevarno delo. Zato, mislim, je najbolje, če poskusimo, ali se bo dalo spati. Dobro si moramo počiti do jutri, mi in naši konji tudi."

Lahko noč, meššurs!"

Polegli smo ob potoku. Nisem mogel zaspati, čeprav nisem pretečeno noč nič spal in čeprav sem bil res utrujen. Nemiren sem bil.

Jutri bodeta Gibson in Ohlert moja —. Dolgo sem ju že lovil. Od New Yorka in čez New Orleans pa do Chihuahue v osrčje Mehike —. Preživljal sem v duhu svoje različne detektivske smole in uspehe ter se veselil, da bom nazadnje vendarle rešil nalogo, ki sem jo prevzel."

Tudi Old Death ni spal. Nemirno se je valjal po odeji. Tega pri njem nisem bil vajen. Vsi kdor je spal ko ubit. Kaj mu je bilo —?

Čul sem ga, kako je vzdihoval in stokal in mrmral nerazumljive besede. Nekaj mu je težilo dušo —. Pa kaj —?

Odkar je gambusino imenoval ime Harton, je bil ves spremenjen. Prej mirni, hladni, da, malomarni Old Death je bil razburjen, nemiren, nestopen, očel so mu plamtele, obraz mu je žarel. In ko je gambusino pravil, da mislijo čimarré napasti bonanzo, je legla na njegov obraz kruta, neizprosna odločnost, skoraj bi rekel krvoločnost.

Nisem ga razumel. Dejal je malomarno, da Hartona pozna. Samo golo poznanstvo je težko bilo vzrok, da se je tako zelo spremenil. Ali mu je bil Harton več ko samo dober znanec —?

Kake tri ure sem ležal in še ni hotel priti blagodejni spanec.

Tedaj sem opazil, da je Old Death sedel. Poslušal je, ali spimo, pa vstal in odšel ob potoku. Eden Apačev je stal na straži, ni ga ustavil.

Čakal sem.

Minilo je četrte ure in še četrte ure. Ni se vrnil. Počakal sem še četrte ure, pa stopil za njim.

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Razume se, da v teh okoliščinah ni bilo mogoče posvečati temu Marijinemu svetišču pozornosti in raziskovanju, kakor bi bilo želeli, ker Turek, ki je bil gospodar dežele ni dovoljeval tega, pa prikrajšal kristjane, kjer se je pač le dalo. Zdaj ko je v Sveti deželi vse bolj svobodno, pa se frančiškani menidar resno bavijo z načrtom, da to v naglici zgrajeno cerkev poderejo ter pozidajo novo, ki bo večji in lepši. Ako se to res zgodi, kar Bog daj, da bi se, to potem spravijo na dan še marsikaj, kar bo pojasnilo o stanju prejšnjih dveh cerkva in pa nekdanjega Marijinega bivališča, ki je zdaj v Loreti. Glede Marijine hišice in njene prenosa sem o tem že povedal pri opisu o Loreti.

Ker omenjam tu votlino in se votlina večkrat omenja, kar primer v Betlehemu, Ain Karimu in tudi drugod, je treba vedeti to, da je v Sveti deželi več takih naravnih votlin, nekatere pa so napravili tudi prebivalci sami, ki so potem k votlini prizidali še primerno hišico in tu so potem stanovali. Take votline se morejo videti po Sveti deželi še dandanes in taka skalna votlina z prizidkom je bilo tudi stanovanje sv. Družine. Tako postane človeku, ki vse to ogleduje, povsem jasno in umljivo.

Več metrov proti severu je novo svetišče sv. Jožefa, ki stoji na prostoru nekdanje cerkve, kjer je bila po sporočilu, delavnica sv. Jožefa. Tam je on izvrševal svojo tesarsko obrt ter mu je pri tem delu pomagal tudi Jezus, ki se je tu v Nazaretu udeleževal kot delavec.

Sveti Jožef je mene še posebej zanimal, ker je moj patron;

na njegovo ime me je dne 5. marca 1892 krstil g. Janez Bartelme, tedaj kaplan v Preserju, ki me je na priporočilo staršev in botrov imenoval Jožef, ter me kot takega vpisal v krstno knjigo.

Tisti dan, ko sem bil rojen in po tedaj stari navadi takoj še isti dan krščen, je bil sv. Friderik ali Miroslav, toda staršem se je zdelo bolj umešno, da mi dajo za patrona sv. Jožefa, ki je zelo velik priprošnjik pri Bogu. Umevno, saj je bil on tu na zemlji glavar te presrečne Družine, ki je živela tukaj, ter je z delom svojih rok preživljal samega Sina božjega in Njegovo mater. Za to je njegova priprošnja pri Bogu, še tako velika, brez dvoma uslišana. Prav hvala mojim staršem za njih razsodnost. Pametno so napravili ter navidez kar po domače, v resnici pa prav inteligentno.

Marsikateri starši, ki hočejo biti bolj nobel in pa moderni sploh ne morejo v Pratici dobiti primerne imena, da bi ga dali otroku in so jim imena: Jožef, Peter, Janez, Francisek, Anton in podobna vse preveč preprosta, kmečka, v resnici pa niso. To so bili vendar odlični vsa spoštovanja vredni možje in veliki svetniki. Hvaležen staršem, sem se jih spominjal tudi v Nazaretu, ko sem hodil po stopinjah sv. Jožefa, katerega so mi izbrali za patrona.

Takrat, ko so me nesli h krstu je bila sobota in kakor so mi pravili, se Trojarjevemu očetu in Anškovi materi, ki sta botrovala, ni nič mudilo domov, pa so napravili z menoj precej ovinkov in temu primeru nekaj postaj, ker v vsaki gozdnici, kolikor jih je bilo med

Preserjem in Prevaljem, so se ustavili ter pili likof na moje zdravje, zraven pa prav moško pripovedovali, da so pri Slugovih kupili prvega fanta. Pa so dejali Trojarjev oče: Šika se, da se ga na to nekaj litrov izprazni, da bo več sreče! Birt, vina na mizo, danes je naš dan! Doma so pa menda vsi v skrbeh čakali, kdaj se botri vrnejo z menoj. Tako je bila tista moja prva pot precej dolga in kdo ve, če me niso že tedaj razvadili, da rad letam po svetu, ter potem podvzel tako dolgo pot, da sem prišel prav v Nazaret, na dom mojega tako velikega pa imenitnega patrona.

Pred oltarjem sv. Jožefa v Nazaretu sem se potem spominjal staršev, botrov in krstitelj in z velikim spoštovanjem sem hodil po tleh po katerih je nekdanj hodil moj patron, potomec kraljevske rodovine, ki si je z delom svojih rok služil svoj kruh, se v potu svojega obraza trudil, da preživi svojo družino. Tesarsko delo, ki ga je izvrševal, ni lahko, toda on se ne straši ne truda ne znoja, da izvrši svojo dolžnost, tako pred svetom kakor pred Bogom.

Ko pride od rimskega cesarja Avgusta ukaz, da se popiše ves svet, se sv. Jožef takoj odpravi na daljno pot v Betlehem, da se tam vpiše z svojo zarotko v ondotni ročevnik; na oni zgodovinski sveti večer, ves utrujen od dolge poti, trka na duri Betlehemčanov in končno morata oba z prebleženo Devico Marijo v hlev, kjer je bil potem rojen Odršenik sveta; tam z njim prenaša revščino in pomanjkanje. Doleti ga pa še hujše: Herod streže novorojenemu Zveličarju po življenju; v spanju se prikaže Jožefu angel Gospodov, ter mu naroči, da takoj beži v Egipt. Naglo ponoči se odpravi na dolgo pot ter beži z božjim Detetom in Njegovo Materjo v njemu neznanu tujo deželo. Po Herodo-

vi smrti se zopet vrne v Nazaret, kjer dela, se trudi, toda vse prenaša moško potrpežljivo. Tu v Nazaretu, kjer je preživel lep del svojega življenja, ga dohiti smrt, ki je bila pa tako srečna, kot nobenega drugega zemljana: Ob smrtni uri mu stojita na strani, božja Mati in sam Jezus Kristus, ki mu je porok bogatega plačila v nebesih. Z veseljem se sv. Jožef ozira nazaj v sveto pravično življenje, z hrepenenjem gleda v srečno bodočnost; v tem stanju v taki družbi on umrje v nazareški hišici. Preprost pa skromen v življenju, velik ob smrti, visoko pa povišan v nebesih, kjer prejme nagrado od Troedinega Boga za trud, ki ga je storil za Sina božjega, ko je skrbel za Njega tu na zemlji.

Sv. Jožef se salvi kot patrona delavcev. Če kdo zasluži to, to prav gotovo on, ki se ni prav nič oziral, da je potomec kralja Davida, pač pa je trdo delal za vsakdanji kruh. Njemu se mnogi priporočajo za srečno zadnjo uro in v smrtni borbi pa izgovarjajo poleg Imena Jezusovega in Marijinega, ime sv. Jožefa, ter ga kličejo na pomoč ob uri ločitve, da jim pomaga v tem zadnjem, toda najbolj odločilnem boju.

Večer je že bil, ko sva prenehala z ogledovanjem teh tako imenitnih krajev, posvečenih z stopinjami sv. Družine, ki je tod hodila, tu živela svoje skromno življenje. Dr. Aleksič je šel v Avstrijsko gostišče, ki je precej oddaljeno od cerkve Oznanenja, jaz pa sem šel v Casa Nova, frančiškansko gostišče, ki se nahaja prav blizu cerkve Oznanenja. Po prav dobri večerji v gostišču, sem jo ubral k Marijinemu studencu. Da bi šel tako hitro spat se mi nikakor ni zdelo umešno; ker je bil dan tako pičlo odmerjen, sem navrgel večer, da tako kar mogoče več vidim v tem prijaznem mestu sv. Družine.

Z zanimanjem sem ogledoval z močnim zidom ograjeni, ter obokani studenec, kamor so Nazarenčanke z velikimi vrči na glavi hodile po vodo ter jo odnašale na dom, razposajena mladež pa je letala po cesti, skalala okrog studenca, zajemala vodo ter mi jo kričeč ponujala, zraven pa poprosila za bakšiš.

(Dalje prihodnjič)

Ob koncu leta

Leto se nagiblje h koncu s tako hitrostjo, da ne bo dolgo več, ko se bomo prebudili v novem letu 1940, če nam ga bo dal Bog učakati. Opominjam se enkrat vse naše člane društva sv. Kristine, št. 219 KSKJ, ki ste bolj kasni s plačevanjem svojega asesmenta, da je zadnji dan za plačanje istega 27. decembra. Vsak naj kar sam pripiše, če bo slučajno suspendiran. To velja za vse člane našega društva.

Sporočam vam tudi, da smo predstavili mesečne seje na tretjo sredo v mesecu, da boste bolj redno plačevali svoje asesment. V januarju pride 17. Torej zapomnite si tretjo sredo, 17. januarja ob pol osmih zvečer v šolski dvorani pri sv. Kristini na 222. cesti v Euclidu.

Včasih se mi kar tako zdi, da je marsikdo pozabil, da je prisegel, da bo izpolnjeval ustavo in pravila društva, ki so ali še pridejo v veljavo. Dragi mi člani in članice, pridite v večjem številu na prihodnjo sejo, ker vam imam neko važno stvar poročati. Le vsi na sejo in ne bo vam žal, če se pa ne boste odzvali, bom pa videla, da vam v resnici ni mar za društvo, kar vas in nas Bog obvaruj. Zato še enkrat: 17. januarja vsi na sejo!

Obenem vas pa tudi povabim, če bo eden ali drugi premišljal, kam bi šel na Silvestrov večer, da naj kar k sv.

Kristini pride. Vstopnice lahko dobite že sedaj. Povem vam, da bo tudi nekaj posebnega, da bo lahko vsakemu žal, kateri ne bo prišel. Zato pa le poskrbite, da se vidimo 31. decembra še enkrat pri sv. Kristini v Euclid, O.

Srečno in zdravo novo leto želim vsem čitateljem Ameriške Domovine!

Terezija Zdešar.

Iz Euclida

Z radostjo se spominjam na preteklo nedeljo 17. decembra, ko smo "Škrjančki" praznovali petletnico in božičnico.

Dragi rojaki, tisočera vam hvala, da ste nam napolnili dvorano. Vi ne veste, kako nam srca igrajo na odru, kadar vidimo polno dvorano z zavestjo, da nas res nekdo posluša. Zelo rada bi opisala vso stvar obširneje in vsakega sodelavca in prijatelja "Škrjančkov" v preteklosti in sedanjosti, a to bi vzelo cele kolone, kar bi pa bilo malo preveč za časopis.

Torej se moram omejiti bolj na kratko. Iskrena in prisrčna zahvala vsem našim dobrotnikom, ki ste nam pomagali v enem ali drugem oziru. Prav lepa hvala našim častnim članom za njih velikodušne darove. Stojte nam ob strani tudi v bodoče in mi vam bomo za to hvaležni.

Zavedamo se, da smo hčerke in sinove naprednega in kulturnega naroda. Nas ni sram povedati ameriški javnosti, da smo Slovenci.

Posebna zahvala našemu povodji g. Louis Semetu in našemu režiserju g. Franku Požar. Enkrat v januarju, datuma še ne vem, bodo imeli prireditve naši Slavčki na St. Clair Ave. Dragi rojaki, napolnite jim dvorano do zadnjega kotička in napolnite jim srca z novim, večjim pogumom, le korajžo, "Slavčki," in korakajte z nami vred za našimi skupnimi cilji. Torej na svidenje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Violet Vogrin, "Škrjanček."

IZ DOMOVINE

—S strupom za miši se je zastropil do smrti. O nenavadni smrtni nesreči nam poročajo iz Prekmurja. Tam je bilo letošnje poletje silno veliko poljskih miši, ki so povzročale kmetovalcem ogromno škodo. Ob last se je močno trudila, da bi se mišja nadloga odpravila ter je preskrbela poseben strup, katerega so kmetje polagali mišim po njivah. Učinek je bil zelo dober. Nekateri pa so s tem strupom zelo neoprevidno ravnali ter je bilo več lažjih slučajev zastrupljenj. Usoden pa je bil slučaj, ki se je čez dni pripetil v Gomilici. Neki posestniški sin je košček strupa shranil doma ter ga je imel zaklenjenega v omari. Ta strup je sedaj našel njegov brat, ki ni vedel, kaj je to, pa ga je pojedel. Kmalu so ga prijeli silne bolečine ter je bila tudi zdravniška pomoč zaman. Naslednjega dne je revež v volikih mukah izdihnil.

MALI OGLASI

Po nizki ceni

se prodaja Wallpaper Trimmer. Vpraša se na 1058 E. 74th St. (301)

Delo dobi

ženska ali dekle za hišna opravila, ki bi rada delala 4 do 5 ur na dan in ki živi v okolici 185. ceste. Pokličite KENmore 2909. (302)

Pri nas dobite

v sredo in četrtek sveže jetrne in krvave klobase po 5c vsaka, domače suhe klobase po 28c funt, domače kislo zelje po 6c funt. Se vlijudno priporočam vsem gospodinjam.

Anton Ogrinc

6414 St. Clair Ave.

Romunski prestolonaslednik Mihael je dobil sedež v senatu, ko je dopolnil svoje 18. leto. Na sliki ga vidite, ko polaga prisego.

Škotski vojaki z lopatami so na potu, da kopljejo strelske jarkove na zapadni fronti.

Ko so hrasti šumeli

ZGODOVINSKI ROMAN

Djakonu, ki je podiral nasproti nize z zdravno desno roko, je nekdo podstavil nogo, da je kakor posekan hrast padel z obrazom na tla; na noge in hrbet mu je navahala cela gruča Nemcev in ga zvezala z vrvmi.

Samo Ščenku se je spričo njegove majhne postave posrečilo, da je smuknil pod komolci sovražnika na prosto; neka roka bi ga bila tam kmalu pograbil za vrat, toda Ščenek se je obrnil kakor razjarjen merjasec in od njegovega udarca med oči se je zvrnil tretji sovražnik. Ko je med potjo s sunkom podrl še dva se je Ščenek kakor krogla zatočil k močvirju in mahoma izgubil v gostem nizkem šahu.

Za njim se je kričaje pognalo dvanajst hlapcev, toda kljub iskanju begunca niso mogli najti: ako ni vrag sam, tako so sklepali Nemci, je moral utoniti v neprebredni močvari.

Zvezane ušknjike so peljali na prosto in jih po dva in dva privezali na dolgo vrv; nje konca so privezali k sedloma dveh jezdecev in jih v varstvu do sto oboroženih Nemcev odgnali v Jurjev. Za njimi so na nosilih, ki so jih v naglici napravili, nesli tiste, ki jih je bil Ščenek ubil. Voditelj Nemcev, suh, rdečkast mlad človek, ki je na mogočnem vrancu jezdil poleg ujetnikov, je le-te krepko zmerjal po rusko.

"Zakaj psuješ, pes nemški?" se je jezno zadril nanj Djakon, ki je ves čas nemirno obračal svojo kuštravo glavo in z očmi iskalo svojega prijatelja — Ščenka.

Nemec je potegnil meč iz toka in je na vso moč plosko udaril Djakona po plečih.

"Zakaj biješ?" je kričnil Ščenkin; "glej, tudi za to boš odgovarjal, ker si napadel in povezal nas, mirne ljudi! — Kaj smo mi komu slabega storili?"

"Kdo pa je v Pskovu naš dvor požgal in oplenil?" je vprašal Nemec in zapil svoje kunčje rdečkaste oči v Ščeka.

"Morda ..." je začudeno vz-

kliknil ta (hotel je pristaviti: "se že ve," a se je o pravem času zdržal), "so vse to same prazne marnje!"

"Ne, niso marnje, sinoči je od aldermana pridiral sel!" je odvrnil Nemec.

"In da je tudi plenil kdo — kaj imamo mi pri tem?" je odvrnil Ščenkin; "mi smo iz Novgoroda pluli z blagom!"

Nemec se je ozrl po čemerno korakajočih ujetnikih; razkuštrani Djakon in Tjurja s podplutim licem sta mu prva padla v oči.

"Take potvore — trgovci?" se je zadril. "Prekleti razbojnik! ste! Mi vam pokažemo, kaj se pravi naših dotikati se!"

"Ti si pa lep — črevo telečje!" je srdito zagodrnjal Djakon.

Toda Nemec ga ni slišal; izpodbodel je konja in v težkem skoku jezdil proti gozdnatim goram, na katerih se je belilo visoko kamenito obzidje gradu; pod njim se je videlo drugo, mestno, in za njim so se kakor jurčki stiskale hiše, z rdečo opoko pokrite.

Štirinajsto poglavje

Po kamenitem mostu so gnali ujetnike čez precej široki Embach in spreved je prišel v mesto.

Bilo je še zgodaj in na ozkih ulicah skoraj ni bilo srečati ljudi; samo na trgu, nasproti trinadstropnemu rotovžu, so stali pravkar prišedši kmeti s vozovi z glinastimi lonci in se je zbralo nekaj branjev.

Za trgov je šla cesta strmo v klanec in kmalu se je pred ujetniki pokazalo drugo obzidje; za njim se je dvigala velika, na zunanji steni s stolnicami z ozkimi gotskimi okni in prav taka poslopja gradu Domberga.

Straža pri vratih je spustila oddelek na notranje, s kamni potlakano dvorišče in ujetnike so peljali vzdolž obzidja k ogelnemu stolpu, ki je gledal proti goram; globok podzemeljski prostor pod njim je bil za ječo.

Pri plesnivih, z železnimi vitrami ojačenih nizkih vratih je stal debeluhast ječar, obut v čevlje z zaponami in rdeče nogavice, z dvema velikanskima ključema v rokah. Obledel se, kakor treba, se še ni utegnil in je bil samo v sivem telovniku, oblečenem vrh srajce, in v črnih hlačah do kolen; višnjeva pletena čepica, visseča mu na levo uho, z zibajočim se čopkom na koncu je dovrševala njegovo nošo.

Ujetnike so razvezali, jim natanko prebrskali obleko in žepe in ječar je stopil prvi skozi na stečaj odprta vrata stolpa.

Za njim so šli ujetniki; sedem rastihi stopnic iz apnenčevih škrlji je držalo v teman obokan hodnik, razsvetljen s kadečo se plamenico, ki je bila zataknjena v steno.

Pri njeni svetlobi so bila videti druga odprta vrata — vhod v ječo samo, črno brezno, ki je čakalo na prišlece.

Vanjo so segnali ujetnike in vrata za njimi so se zaloputnila. Čulo se je, kako je zaškripal lesen zapah in zašklopekala ključavnica, zadoneli so koraki in vse je utihnilo.

V precej prostorni votlini — ječi — je komaj brlela svetloba; padala je vanjo skozi majhno okence, prebito v obliki okrogle luknje, štiri aršine nad prstnimi, trdo nabitimi tli.

Razen Pskovičev ni bil nihče zaprt notri; obšli so ječo krog in krog, otipali v zid uvite železne obroče, na katerih so bile pritrdjene težke verige z ogrljaki, ki

so jih po navadi nadevali jetnikom. Nato so posedli, kamor je bilo, po kupih gnile slame, ki je ležala ob steni.

"Odtod ne ubežiš!" je zategnil Tjurja, otipavši zid krog in krog.

"Bojim se, da je naš Ščenek utonil," je zagodel Djakon, "kakšna škoda je to, bratci moji!"

"Vsi preminemo na tem svetu!" je rekel polglasno Ivan s tujega uškuja in vzdihnil.

Djakon se je razsrdil.

"Zaprži gobec, hudič!" se je raztogotil. "Zakaj si ga odprl? Ti bi se lahko na dno potopil in še kihnil ne bi nihče po tebi!"

"Kaj pa sem jaz ..." je mirno soglašal ta.

Djakon se je umiril in začel, momljaše si nekaj pod nos kakor medved, prešernosti uganjati s svojo bolno roko.

Ščenkin je molče legel na slamo in se obrnil v zid: obvladovala se ga misli, ena bolj črna kot druga. Klim je kakor skrbna pestunja sedel poleg njega in je venomer obračal svoj dolgi vrat in ga pogledoval.

Opoldne in pod večer sta prinesla dva hlapca ujetnikom dve vedri vode in nekaj hlebcov kruha; ječar, ki ju je spustil noter, je stal pri tem na vratih, ju pogledaval in pozvanjal s ključi.

Tako je prešel prvi dan in drugi in tretji.

Kakor čreva so se vleklj tudi naprej, enolično, mučno in brezkončno; ujetnike so takorekoč pozabili v njihovi globoki gomili in le en dogodek jih je za nekaj časa zmajal in vzdramil v tem času.

Ščenek se je, ko se je bil iztrgal iz rok sovražnikov, zagnal k močvirju in, skakaje po šasnatih tresenikih, krenil h goščavi trstja, ki se je kakor neskončna stena dvigalo skoraj tik za klonico. Treseniki so kakor živi drgetali pod njegovimi nogami; voda mu je segala do kolen.

Stena trstja, za katero bi se on mogel čutiti popolnoma varnega, je bila največ kak seženj oddaljena, toda tresenikov ni bilo na tem prostoru prav nobenih; Ščenek je napravil poslednji obupni korak, prišel na trd griček, toda se ni udrl, ampak je izpodrsnil na mehkem mahu in se udrl skozenj v hladno vodo do pasu; po sreči so se mu noge uprle ob nekaj trdega, najbrž ob kako deblo, ki je kdaj padlo in se zasesalo v močvirje.

Ščenek je takoj uvidel ugodnost svojega mesta, počenil, potopil se do vratu v vodo in mah in začel opazovati svoje zasledovavce.

Množica njih se je ustavila na trdem bregu močvirja in le trije vratolomniki so, opiraje se na kopja, prodirali po njegovem sledu.

Udor in zmanjkanje Ščenka je izzvalo krike med gledavci. Prvi, ki je tekkel po tresenikih, se je neodločno ustavil. K njemu sta prispela še dva druga in so

začeli opazovati mesto, kjer je bil begunec izginil.

Ščenek se je oprezno potopil še globlje in je docela izginil v travi.

Hlapci so s težavo preskočili še dva sežnja, toda razen šasa in izdajalskega mahu, ki je v tenki plasti pokrivala mezdno, niso videli nič. Da bi prodrli še dalje v močvirje, se niso odločili.

Na površju močvare se človek, dasi bi ležal, nikakor ni mogel skriti. Ostala je samo ena možnost, namreč, da je begunec poginil, kakor se je večkrat zgodilo ljudem v teh krajih.

Hlapci so še nekoliko časa postali na tresenikih, pozorno ogledali skoraj odprto ravno mesto pred trstjem z neveliko zeleno pol aršina visokega šasa in se vrnili na breg.

Eden njih se je prevrnil s tresenika in le kopje, ki se je držalo na vrhu močvare, ga je rešilo.

Tovariši so mu pomolili svoja kopja; on se je prijel zanje in so ga vsega blatnega s težavo potegnili na breg.

Ščenek je nepremično čakal, dokler ni odšel oddelek, ki je odvedel ujetnike, ter se je, ko se je bil prepričal, da ima prosto pot, komaj izkobacal iz močvare na tresenik.

Oprezno preudarjaje vsak skok se je dokopal do trdne zemlje in tam je šele začutil, da je premražen do kosti.

Sedaj mu ni bilo kaj početi; treba se je bilo najprej prav do dobra ogledati, potem pa misliti, da se očisti lepkega ila, ki se

Jean Cagney, sestra filmskega igralca Jimmy Cagneya, je dobila tudi sedemletni kontrakt pri filmih.

ga je bilo na debelo prijelo od podbradka do nog.

Ščenek se je prikradel h klonici, v kateri so jih bili speče presenetili Nemci, pogledal skozi eno izmed špranj, šel, ko se je bil prepričal, da ta mrazen svinje ni nikogar, okoli nje, pregledal dvorišče in hitro stekel k hišnim vratom. Tudi hiša je bila prazna: stariček je šel z vnukom k reki pripravljat čolnček, da poploveča v mesto po obljubljeni

Ken Keltner, igralec pri clevelandskem žogometnem krožku, ki je hotel za zimsko mesec dobiti brezposelno podporo češ, da je pozimi brez dela.

Finska filmska igralka Tuulikki Päämanen, ki je dospela v Ameriko iz Helsinkij, Finske.

Ministrski predsednik finske vlade, Risto Ryti, ki je potom radia apeliral na svetovne narode za pomoč Finski.

nagrado za predane Pskoviče.

Ščenek je skočil v izbo, pograbil s stene sive hlače in jopič Latiša, vzel s police v shrambi kruh in cajno z jajci ter, prišedši ven, začel teči k morju. (Dalje prihodnjič.)

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

Ameriški poslanik za Anglijo, Joseph Kennedy in njegova žena. Poslanik je prišel za praznike domov, da jih preživi pri svoji družini. Nekateri pa pravijo, da ga je poklical Roosevelt domov, da mu poroča o evropskem položaju.

Slika je vzeta nekje v Clevelandu, ko je mesto zopet začelo dajati relief strotnim družinam.

Kermit Roosevelt, sin pokojnega predsednika Zed. drž. Teodorja Roosevelta, je stopil v angleško armado in postal angleški državljani.

VESELICA

bo popolen uspeh, ako jo oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasis

V BLAG SPOMIN
druge obklesnice smrti blagopojne soproge in mame

Mary Pezdir

ki je preminula dne 25. decembra, 1937.

Draga soproga in ljubljena mama! Tužno je misliti, da Te ni več med nami. Ko imajo drugi dobro mamico ob rojstvu Krista, mi kličemo na Tvojem grobu in molimo k Bogu: "Daj naši soprogi in mami mirni počitek do svidenja nad zvezdami."

Žalujoči:

ANDREW PEZDIR, soprog,
ANDREW in VIDA, sin in
hčerka,

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: \$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6121 St. Clair Ave. - Cleveland, O.